

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
januar 2017

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina januarskega Svetovalca:

- ▶ Upokojevanje v letu 2017
- ▶ Spremembe in dopolnitve Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku
- ▶ Olajšava za investiranje
- ▶ Posebna ureditev pri prodaji rabljenega osebnega avtomobila – sprememba pojasnila FURS
- ▶ Novosti za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic
- ▶ Pogodba o zaposlitvi za mobilne delavce
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Dušan Bavec
specialist za delovno pravo in pravo socialne varnosti:
Upokojevanje v letu 2017

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Spremembe in
dopolnitve
Pravilnika o
izvajanju
Zakona
o davčnem
postopku**

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Upokojevanje v letu 2017

Ob predpostavki, da član posreduje ustrezne podatke o svoji pokojninski oziroma zavarovalni dobi ter svoji starosti, je seveda možno izračunati približen datum upokojitve. Kljub temu je tako za izpolnitev upokojitvenih pogojev kot še posebej za izračun višine pokojnine najbolj smiselno povprašati kar na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ), ki razpolaga z vsemi tozadevno relevantnimi podatki za vsakega posameznega zavarovanca. Na njihovi spletni strani <http://www.zpiz.si> obstajajo številni obrazci in med njimi tudi vloga za informativni izračun datuma upokojitve kakor tudi za informativni izračun višine pokojnine. Na tej isti spletni strani obstaja tudi računalniški program, s pomočjo katerega si lahko sami izračunate datum upokojitve in tudi odmerni odstotek. Tiste, ki boste vlogo podali na tradicionalen način, s tiskanim in pisno izpolnjenim obrazcem, opozarjamo, da morate v vlogi navesti osebne okoliščine, ki vam utegnejo znižati upokojitveno starost (otroci, delo pred 18. letom, JLA), saj zavod tega po uradni dolžnosti ne ugotavlja. Kljub temu, da sem o tem pisal že v prejšnji številki revije, naj še enkrat pojasnim, da bo ZPIZ tudi letos vsem zavarovancem, ki bodo v koledarskem letu dopolnili starost 58 let (torej rojenim

leta 1959) in do dopolnitve starosti 65 let izpolnijo pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine po 27. členu ZPIZ-2, po uradni dolžnosti poslal informativne izračune o pričakovani višini njihove predčasne oziroma starostne pokojnine kot tudi o pričakovanem datumu upokojitve.

Poleg navedenih možnosti pridobivanja pomembnih informacij na ZPIZ-u kaže omeniti še E-storitev »Informativna osebna evidenca«, s pomočjo katere si na spletni strani v rubriki »Moj e ZPIZ« z vstopom preko kvalificiranega digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje, sami pridobite svoje podatke o pokojninski dobi, o plačah, nadomestilih plač, prispevkih, s katerimi razpolaga ZPIZ in bodo merodajni pri odmeri pokojnine. Če podatki niso pravilni ali popolni, je možna pravočasna poprava in popolnitev podatkov.

Za delodajalce, ki so prisiljeni odpustiti iz poslovnih razlogov, pa je vsekakor dobro poznati njihovo upravičenje, da na podlagi 3. odstavka 114. člena Zakona o delovnih razmerjih, ZDR-1 od ZPIZ-a lahko pridobijo podatek o tem, koliko let pokojninske dobe manjka njegovemu delavcu do izpolnitve pogojev za starostno upokojitev, saj je od tega lahko odvisna zakonitost izpeljave postopka odpovedi pri kategoriji tako imenovanih »delavcev pred upokojitvijo«, kar je sicer podobno, ne pa identično kategoriji starejših delavcev.

Bistvena razlika med starostno in predčasno upokojitvijo

Starostna upokojitev: Za pridobitev pravice do starostne pokojnine mora zavarovanec poleg zadostne starosti imeti hkrati tudi dovolj pokojninske dobe brez dokupa. V primeru, da ima zavarovanec zahtevano pokojninsko dobo brez dokupa, potem lahko uveljavlja tudi znižanje upokojitvene starosti na račun otrok, JLA, dela pred 18. letom, seveda ne neomejeno, ampak največ le do spodnje meje, kot to dopušča zakon. Pri tem je treba vedeti, da morata biti za upokojitev hkrati izpolnjena oba pogoja, zato vedno ni možno upoštevati znižanj starosti v celoti, če zavarovanec nima dovolj pokojninske dobe brez dokupa.

Kaj sodi v pokojninsko dobo brez dokupa?

V pokojninsko dobo brez dokupa sodi obdobje obvezne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (kla-

I. Pregled letošnjih upokojitvenih pogojev za starostno pokojnino iz prve upokojitvene skupine in skozi prehodno obdobje:

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba brez dokupa		Starost		Pokojninska doba brez dokupa	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2013	58	4	40	0	58	0	38	4
2014	58	8	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

sična delovna doba, obdobje porodniške, obdobje opravljanja samostojne dejavnosti pa tudi obdobje prejemanja denarnega nadomestila) obdobja opravljanja kmetijske dejavnosti, ne pa kakršna koli vrsta dokupa kot tudi ne prostovoljno zavarovanje, ne glede na to, v katerem obdobju je bil posameznik tako zavarovan, bodisi v času starega ali novega zakona.

Kot je iz razpredelnice razvidno, bosta torej po preteku prehodnega obdobja splošna upokojitvena pogoja za starostno upokojitev za tiste, ki si ne bodo mogli na nikakršen način zniževati upokojitvene starosti, 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa, kar (načeloma) velja tako za moške kot tudi za ženske.

Znižanje starostnega pogoja pri starostni upokojitvi

V primeru, da ima zavarovanec izpolnjen pogoj pokojninske dobe brez dokupa, lahko do določene mere uveljavlja znižanje zahtevane upokojitvene starosti, pri čemer je smiselno pojasniti, da si ženske lahko upokojitveno starost znižajo v večji meri kot moški.

a) Na račun **otrok** je možno starostni pogoj znižati v obsegu 6 mesecev za enega otroka, ki se bo končalo konec leta 2018, 16 mesecev za dva, 26 za tri, 36 za štiri in 48 mesecev za 5 ali več otrok, toda pri ženskah največ do 57. leta oziroma v prehodnem obdobju do 56. leta, pri moških pa do 58. leta. Do takšnega znižanja je primarno upravičena ženska, razen če je pravico do denarnega nadomestila iz naslova starševstva užival moški. To je torej kar precejšnja sprememba glede na ZPIZ-1, po katerem je bilo tovrstno zniževanje upokojitvene starosti v celoti prepuščeno dogovoru staršev. V primeru, da ima zavarovanec 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se na tej podlagi lahko starost znižuje tudi od 65. leta, vendar največ do starosti 61 let.

b) Na račun **dela pred 18. letom** se upokojitvena starost načeloma lahko zniža tako za ženske kot tudi za moške, in sicer do 58. leta za moške oziroma do 57 leta za ženske oziroma v prehodnem obdobju, ki traja do 31. 12. 2018 pri ženskah celo do 56 let.

c) Upokojitveno starost na račun **služenja vojaškega roka** bodo lahko znižali le moški, in sicer za 2/3 dejanskega služenja, znižuje se od 60. leta in ne od starosti, ki veljajo v prehodnem obdobju, vendar največ do 58. leta. Če je zavarovanec dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, se mu starostna meja lahko zniža tudi od 65. leta, toda največ do 63. leta.

V primeru, da je posameznik upravičen do znižanja upokojitvene starosti po dveh ali treh okoliščinah, obstajajo določene specifične omejitve, zaradi katerih olajšav ni možno preprosto seštevati!

V drugi upokojitveni skupini bo leta 2017, ko se je že končalo prehodno obdobje, zavarovanec, tako moški kot tudi ženska, lahko pridobil pravico do starostne pokojnine **pri starosti 65 let, če bo dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe**. V zavarovalno dobo šteje obdobje, ko je bil zavarovanec obvezno ali prostovoljno vključen v obvezno zavarovanje ter obdobja, za katera so bili plačani prispevki.

Leto	Leta	meseči	Pokoj. doba
2013	63	6	15
2014	64	0	15
2015	64	6	15
2016	65	0	15
2017	65	0	15

V tretji upokojitveni skupini, ki se ukinja in se bo v naslednjih nekaj letih pripojila k zgornji upokojitveni skupini, se še vedno zahteva 20 let pokojninske dobe in starost 65 let za moške ter 63 let in 6 mesecev za ženske, za katere se starostni pogoj zvišuje za 6 mesecev na leto, vse dokler ne bo znašal 65 let. Za moške se je v letu 2016 prehodno obdobje končalo, za ženske pa bo trajalo do leta 2020.

Leto	Moški		Ženske	
	leta	meseči	leta	meseči
2013	63	6	61	6
2014	64	0	62	0
2015	64	6	62	6
2016	65	0	63	0
2017	65	0	63	6
2020	65	0	65	0

Predčasna upokojitev: Za pridobitev pravice do **predčasne pokojnine** pa poleg zadostne starosti zadostuje kakršna koli

Pregled letošnjih upokojitvenih pogojev za predčasno pokojnino in skozi prehodno obdobje:

Leto	Moški				Ženske			
	Starost		Pokojninska doba		Starost		Pokojninska doba	
	leta	meseči	leta	meseči	leta	meseči	leta	meseči
2013	58	4	40	0	58	0	38	4
2014	58	8	40	0	58	4	38	8
2015	59	0	40	0	58	8	39	0
2016	59	4	40	0	59	0	39	4
2017	59	8	40	0	59	4	39	8
2018	60	0	40	0	59	8	40	0
2019	60	0	40	0	60	0	40	0

pokojninska doba, torej tudi dokupljena doba oziroma tista iz naslova prostovoljnega zavarovanja ali zavarovalna doba za čas skrbi za otroka v prvem letu starosti, ki jo je bilo možno brezplačno uveljaviti po starem zakonu ZPIZ-1.

Negativni vidiki predčasne upokojitve

Če zavarovanec nima zahtevane pokojninske dobe brez dokupa, ampak z dokupom oziroma z vštevanjem prostovoljnega zavarovanja, potem upokojitvene starosti ne more zniževati kljub temu, da ima otroke, odslužen vojaški rok ali pa je delal pred 18. letom starosti.

Nujno potrebno je vedeti, da predčasno pokojnino pogosto spremljajo malusi, ki so trajne narave, in sicer v višini 0,3 % za vsak manjkajoči mesec med dejansko starostjo, ki jo ima zavarovanec ob predčasni upokojitvi in tako imenovano »polno starostjo«, ki v 2017 znaša 65 let za moške, za katere se je prehodno obdobje že končalo, ter 63 let in 6 mesecev za ženske, pri katerih se bo prehodno obdobje končalo leta 2020, ko bo tudi zanje polna starost znašala 65 let.

Tretja negativna plat predčasnega upokojevanja pa je v tem, da se zavarovancu ne odmeri pokojnina od zakonsko določene najnižje pokojninske osnove, ampak od dejanske pokojninske osnove posameznega zavarovanca, ki pa je marsikdaj precej nižja, zato je posledično precej nižja tudi pokojnina.

Ker se je prostovoljno zavarovanje po starem zakonu ZPIZ-1 štelu za delovno dobo, torej brez škodljivih posledic na uveljavitev časa in višine pokojnine, nas je bilo veliko strokovnjakov mnenja, da novi zakon ZPIZ-2 ne bi smel prekvalificirati takega obdobja za nazaj v pokojninsko dobo z dokupom, ki za seboj potegne škodljive posledice. Z upoštevanjem take pokojninske dobe namreč zavarovanec izpolnjuje le pogoje za predčasno upokojitev, pri čemer ne more zniževati upokojitvene starosti, zato se je številnim zavarovancem upokojitev zamaknila za več let.

Pokojninska osnova

V letu 2017 znaša referenčno obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove 23 zaporednih najugodnejših let zavarovanja od vključno leta 1970 pa do leta pred upokojitvijo in se v prehodnem obdobju z začetkom vsakega naslednjega koledarskega leta podaljša za eno leto, dokler v letu 2018 ne bo doseglo 24 let

Resno kaže razmisliti tudi o odložitvi upokojitve

Med stimulativnimi ukrepi novega zakona ZPIZ-2 za odložitev upokojitve vsekakor kaže izpostaviti zakonsko rešitev, da se zavarovancu, ki nadaljuje z delom oziroma ostaja v celoti vključen v zavarovanje **po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev** (za predčasno upokojitev to ne velja), maksimalno nadaljnja 3 leta pokojninske dobe brez dokupa bistveno ugodneje vrednotijo, in sicer v višini 1 % za vsake 3 mesece oziroma za 4 % letno (siceršnje leto pokojninske dobe se vrednoti z 1,25 %). To pomeni, da bi bil zavarovanec, ki bi podaljšal polno zavarovanje za maksimalno možna 3 leta ugodnejšega vrednotenja, deležen za 12 % višjega odmernega odstotka, v primeru delne upokojitve pa sorazmerno manj. Tako se na primer zavarovancu, ki se polovično upokoji in ostane polovično v zavarovanju, takšno zavarova-

nje vrednoti z 2 % letno, zavarovancu, ki je od lanske spremembe zakona lahko vključen le za 10 ur tedensko, pa za 1 % letno.

Ob tem lahko zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje bodisi za starostno ali tudi za predčasno upokojitev in ostane v zavarovanju v polnem obsegu, vsak mesec uveljavlja 20 % pokojnine, kot bi mu šla, če bi se upokojil pa se ne, pri delni upokojitvi pa ta bonus znaša 5 %. Poudarjam, da tega 20-odstotnega bonusa ZPIZ ne izplačuje po uradni dolžnosti, ampak le na vlogo zavarovanca, medtem ko se bonus v višini 5 % delni pokojnini prišteje avtomatično.

Kar nekaj pomembnih pozitivnih sprememb je s tem v zvezi prinesla novela ZPIZ-2B. Najprej kaže izpostaviti, da uveljavitev tega bonusa v višini 20 % pokojnine ni več limitirana le do starosti 65 let.

Teh 20 % pokojnine lahko uveljavi tudi zavarovanec, ki ima izpolnjene pogoje po starem zakonu ZPIZ-1 in s tem ne izgubi pravice do upokojitve po starem zakonu, čeprav uveljavi ugodnost iz novega zakona. Do zadevne spremembe zakona je zavarovanec, ki je imel izpolnjene pogoje za upokojitev po starem zakonu, izgubil pravico do upokojitve po starem zakonu, če je uveljavil ugodnost oziroma bonus v obliki 20 % pokojnine iz novega zakona.

Positivna novost pa je tudi v tem, da je do bonusa v višini 20 % pokojnine upravičen tudi uživalec pokojnine, ki se v celoti ponovno vključi v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas. Pred spremembo zakona tisti, ki je bil že upokojen, pa se je odločil za reaktivacijo, do navedenih bonusov ni bil upravičen, saj so le-ti veljali le v primeru, če je zavarovanec ostal delno ali v celoti v zavarovanju.

Delna upokojitev

Zavarovanec (to velja tudi za s. p.-je), ki ima izpolnjene pogoje bodisi za predčasno ali starostno upokojitev, se lahko odloči tudi za delno upokojitev. V zvezi z inštitutom delne upokojitve je pomembno pozitivno spremembo prinesla novela ZPIZ-2 B, saj je občutno razširila diapazon kombinacije obsega zavarovanja in obsega pokojnine. Zakon tako po novem zahteva, da ostane zavarovanec v obveznem zavarovanju v obsegu najmanj 2 uri dnevno ali 10 ur tedensko, kar posledično pomeni, da je najmanj četrtina pokojnine zamrznjena. Do te zakonske spremembe je moral biti vključen v zavarovanje za minimalno 50 %, kar je posledično pomenilo, da je bilo najmanj 50 % pokojnine zamrznjene. Delna pokojnina se odmeri od predčasne ali starostne pokojnine, odmerjene na dan njene uveljavitve, v odstotku, ustreznem skrajšanju polnega delovnega časa, ki se do dopolnitve starosti 65 let poveča za 5 %. Takšna kombinacija zavarovanja in uživanja pokojnine velja tudi za tiste polno upokojene, ki se odločijo za reaktivacijo na podlagi 116. člena ZPIZ-2, toda takšni delno reaktivirani zavarovanci niso upravičeni do 5-odstotnega bonusa. V zvezi z delno upokojitvijo je nujno izpostaviti pojasnila ministrstva za delo, ministrstva za gospodarstvo in tudi ZPIZ-a, da četudi je podjetnik vključen v zavarovanje le za 10 ur tedensko, vseeno lahko opravlja svojo dejavnost v polnem obsegu. Za uveljavitev pravice do delne pokojnine si mora zavarovanec, ki ima izpolnjene vse pogoje za predčasno ali starostno upokojitev najprej spremeniti obseg zavarovanja.

Vsekakor pa kaže opozoriti na to, da z uveljavitvijo pravice do del-

ne pokojnine po ZPIZ-2 zavarovanec izgubi pravico do odmere starostne pokojnine po starih predpisih.

Opravljanje dejavnosti po upokojitvi

Izvezma iz zavarovanja, kot smo ga poznali do konca leta 2012, ni več. Nihče več ne more kombinirati pokojnine in opravljanja dejavnosti po upokojitvi na način, da bi prejemal celotno pokojnino, pa četudi bi iz naslova dejavnosti plačeval polne in ne le zgolj pavšalne prispevke, kar je bilo možno po stari zakonodaji.

Za kombinacijo dejavnosti in pokojnine ostane tako na razpolago le delna upokojitve, po zgoraj opisanih parametrih.

Kot ste bralci revije zagotovo že dobro seznanjeni, se je OZS predvsem v letu 2015 intenzivno zavzemala za takšno celovito sistemsko rešitev, da bi vsi s. p.-ji, tako tisti, ki so upokojeni po starem ZPIZ-1, kot tudi tisti, ki se upokojujejo po novem ZPIZ-2, imeli možnost, da kljub celotni pokojnini obdržijo dejavnost, iz naslova katere pa bi še naprej plačevali zahtevane dajatve, tako davke kot tudi prispevke.

OZS je vsebinsko pripravila obširno gradivo, ki ga je povzela opo-

zicija in v začetku februarja na Ustavno sodišče podala zahtevo za oceno ustavnosti posameznih določb neustrezne zakonodaje, ki onemogoča samozaposlenim, da uživajo polno pokojnino (100 %) in hkrati opravljajo dejavnost (dvojni status), kot je to praksa v vseh primerljivih evropskih državah. Še posebej je nerazumljivo, da polne pokojnine niso pripravljene priznati niti v primeru, če bi se plačevali polni prispevki in davki. Še bolj pa so prikrajšani obrtniki in podjetniki, ki so uveljavili dvojni status po določbah 18. člena starega zakona ZPIZ-1, ki so bili bistveno strožji od splošnih upokojitvenih pogojev in imajo pravico do pokojnine priznane s pravnomočno odločbo. Večina njih takšne zahteve razume kot retroaktiven poseg v že pridobljene pravice, ki bistveno poslabša njihov materialni položaj, pri marsikaterem bi bila ogrožena tudi njegova socialna varnost.

Kdaj bo ustavno sodišče odločilo o tej zahtevi je nemogoče napovedati, še manj pa kakšna bo njihova odločitev. Lahko pa povemo, da sta parlament in resorno ministrstvo za delo na zahtevo podalo negativno mnenje, ustavno sodišče pa je zaprosilo ZPIZ za podatke o številu prikrajšanih upokojenec.

Jasmina Malnar Molek,
davčna svetovalka -
specialistka

Spremembe in dopolnitve Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku

V Uradnem listu RS, št. 85/2016 z dne 28. 12. 2016 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku, ki je začel veljati 1. 1. 2017.

Novosti, relevantne za obrtnike in podjetnike, člane OZS:

1. Izvajanje vnaprejšnjega cenovnega sporazuma (APA sporazum)

Vnaprejšnji cenovni sporazum (v nadaljevanju: APA sporazum) je dogovor med davčnim zavezancem in davčnim organom, s katerim se pred izvajanjem transakcij med povezanimi osebami določijo metodologija, kritične predpostavke in druga merila za določanje transfernih cen. Spremembe Pravilnika o izvajanju ZDavP-2 natančno določajo posamezne faze postopka skleni-

tve sporazuma, kritične predpostavke, spremljanje odmikov od kritičnih predpostavk, postopke ob spremembi sporazuma in višino nadomestila za sklenitev sporazuma.

2. Spremembe obveznosti nakazovanja na transakcijske račune
Izplačevalec dohodkov je dolžan dohodke iz naslova dobička iz kapitala od odsvojitve premičnin in od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov nakazovati na transakcijske račune prejemnikov, če posamično izplačilo presega 420 evrov (velja tudi za odkup rabljenih vozil in lomljenega zlata).

3. Predložitev obračuna davka na podlagi samoprijave v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora

Sprememba Zakona o davčnem postopku¹ omogoča predložitev davčnega obračuna na podlagi samoprijave v postopku davčno inšpekcijskega nadzora. Davčni zavezanec, ki se strinja z ugotovitvami iz zapisnika, lahko v dvajsetih dneh po vročitvi zapisnika predloži davčni obračun oziroma popravljen davčni obračun ter hkrati plača davek skupaj z obrestmi. Obrazci za predložitev podatkov iz naslova samoprijave, ločeni po vrstah davka, so objavljeni na spletni strani finančne uprave:

http://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/poslovanje_z_nami/davcni_postopek/obrazci/obrazec_samoprijava

4. Vloga za odlog oziroma obročno plačilo davka

Davčni zavezanec, ki davka ne zmore plačati v enkratnem znesku, lahko davčni organ zaprosi za odlog oziroma obročno plačila davka po 102. oziroma 103. členu ZDavP-2. Spremembe Pravilnika o izvajanju ZDavP-2 določajo obvezne podatke in dokumentacijo, ki mora biti predložena vlogi za odlog oziroma obročno plačilo davka. Obrazci so dostopni na spletni strani finančne uprave:

http://www.fu.gov.si/placevanje_in_izvršba/podrocja/odpisi_odlogi_in_obrocno_placevanje

5. Stroški davčne izvršbe

Stroški za izdajo sklepa o davčni izvršbi se znižajo, tako da od 1. 1. 2017 dalje znašajo:

1. za izdajo sklepa o davčni izvršbi na dolžnikove denarne prejemke, na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah ter na denarne terjatve dolžnika 10 evrov;
2. za izdajo sklepa o davčni izvršbi na dolžnikove materializirane ali nematerializirane vrednostne papirje 10 evrov in
3. za izdajo sklepa o davčni izvršbi na dolžnikove premišne 50 evrov.

Stroški za pot pooblaščenih uradnih oseb, ki je v povezavi z davčno izvršbo, se ne bodo zaračunavali, prav tako davčni organ ne bo zaračunaval stroškov prevoza blaga, če ga bo opravil sam. Stroški hrambe blaga pri pooblaščenih osebah se obračunajo po veljavnem ceniku te osebe.

Stroški prodaje po novem znašajo:

1. stroški prodaje prek javne dražbe 50 evrov;
2. stroški prodaje z zbiranjem ponudbe 30 evrov;
3. stroški prodaje z neposredno pogodbo 10 evrov;
4. stroški prodaje po koncesijski pogodbi se obračunajo po dejanskih stroških;
5. stroški prodaje zarubljenih materializiranih in nematerializiranih vrednostnih papirjev in drugih predmetov, ki se prodajajo na organiziranem trgu, se obračunajo po dejanskih stroških;
6. v primeru neuspele prodaje ali če kupnina ne presega 25 evrov se stroški prodaje prek davčnega organa ne obračunajo.

¹ ZDavP-2 – objava v Uradnem listu, RS št. 117/06, 24/08 – ZDDKIS, 125/08, 85/09, 110/09, 1/10, 43/10, 97/10, 24/12 – ZDDPO-2G, 24/12 – ZDoh-2I, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 95/14 – ZUJF-C, 23/15 – ZDoh-2O, 23/15 – ZDDPO-2L, 91/15 in 63/16

Olajšava za investiranje

Skladno s 66.a členom Zakona o dohodnini¹ in 55.a členom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb² lahko davčni zavezanec v davčnem obračunu uveljavlja olajšavo v višini 40 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva, vendar največ v višini davčne osnove davčnega obdobja.

Za opremo ne štejejo:

1. pohištvo in pisarniška oprema, razen računalniške opreme, in
2. motorna vozila, razen:
 - osebni avtomobili na hibridni ali električni pogon,
 - avtobusi na hibridni ali električni pogon;
 - avtobusi in tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam EURO VI.

Za neopredmetena sredstva ne štejejo:

1. dobro ime,
 2. stvarne pravice na nepremičninah in druge podobne pravice.
- FURS je v preteklih letih izdal kar nekaj pojasnil vezanih na priznavanje olajšave za investiranje, nekatera izmed njih navajamo tudi v našem prispevku.

V pojasnilu št. 4214-51/2009 z dne 13. 7. 2009 se FURS opredeli do pojma pohištvo in pisarniška oprema.

Pohištvo je del opreme bivanjskega ali poslovnega prostora, ki z namenom služi neki funkcionalni rabi, na primer hranjenju in odlaganju predmetov, sedenju, ležanju ali izvajanju funkcije delovne

površine. Med pohištvo tako sodijo omare, mize, stoli, police, regali, sedežne garniture, klubske mizice, ležišča, obešalniki ipd. Za nakup pohištva olajšave ni možno uveljavljati, ne glede na to, v katerem prostoru se pohištvo nahaja oziroma za kakšen namen se uporablja (na primer v pisarni, proizvodnem obratu, skladišču, gostinskem prostoru, laboratoriju ...).

Pisarniška oprema zajema široko paleto pohištvenih izdelkov za opremljanje pisarniških delovnih prostorov (na primer omare, predalniki, regali, pisalne mize, konferenčne mize, pisarniški stoli itd.), poleg tega pa tudi drugo opremo (na primer naprave, pripomočke, stroje in druge predmete), ki se uporablja za opravljanje dejavnosti v pisarnah oziroma za pisarniško poslovanje (na primer kopirni stroj, faks, telefon, rezalnik papirja itd.). Podobno kot pri pohištvu tudi za nakup pisarniške opreme olajšave ni možno uveljavljati, ne glede na to, v katerem prostoru se pisarniška oprema nahaja oziroma za kakšen namen se uporablja.

Investicijsko olajšavo je možno koristiti tudi za opremo (razen tiste, ki je izvzeta iz olajšav), katere doba koristnosti je daljša od enega leta in katere posamična nabavna vrednost ne presega 500 evrov, četudi jo zavezanec ob prenosu v uporabo odpiše v višini celotne nabavne vrednosti, če jo po prenosu v uporabo izkazuje med opredmetenimi osnovnimi sredstvi, izhaja iz pojasnila FURS št. 4200-22/2007-2 z dne 28. 2. 2007.

Pravica do uveljavljanja olajšave za motorna vozila je pojasnjena v mnenju FURS št. 4212-41/2009 z dne 20. 5. 2009 in št. 0920-490/2016-8 z dne 13. 9. 2016.

Olajšave ni mogoče uveljavljati za motorna vozila, ki so prvenstveno namenjena prevozu potnikov ali tovora po cesti in ne izpolnjujejo zahtev glede energetske učinkovitosti in varstva okolja. Vsa ostala motorna vozila, katerih prvenstvena namembnost je druga, se za potrebe uveljavljanja olajšave za investiranje štejejo za opremo.

Za vsebinsko presojo upravičenosti do olajšave, glede opredelitve in kategorizacije motornih vozil in pretežnega namena uporabe se smiselno upošteva zakon, ki ureja varnost cestnega prometa in predpisi, izdani na njegovi podlagi (Pravilnik o ugotavljanju skladnosti vozil, Pravilnik o delih in opremi vozil idr.). Olajšava se tako lahko uveljavlja za:

1. nakup delovnih strojev in delovnih vozil, traktorjev, motokultivatorjev in drugih motornih vozil, katerih prvenstveni namen ni prevoz potnikov in tovora po cesti;
2. nakup prevoznih sredstev, ki niso namenjena za prevoz po cesti (na primer vodna in zračna plovila);
3. za vsa druga motorna vozila, ki prvenstveno niso namenjena za prevoz tovora in potnikov po cesti.

Delovni stroj je po Zakonu o motornih vozilih³ motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje posameznih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali blaga po cesti in katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, delovno vozilo pa je motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje posameznih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali blaga po cesti in katerega konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h.

Investicijske olajšave ni mogoče uveljavljati za sredstva, ki so financirana iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev in sicer za fi-

nancirani del. Iz pojasnila št. 4200-354/2011 z dne 16. 3. 2011 izhaja, da se za finančno pomoč oz spodbudo, ki ni spodbuda za investiranje v smislu pomoči za sofinanciranje investicije, davčna olajšava lahko uveljavlja.

Do uveljavljanja davčne olajšave za investiranje je upravičen tudi davčni zavezanec, ki je opremo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo pridobil na podlagi finančnega najema (lizingojemalec).

Neizkoriščen del olajšave se lahko prenaša v naslednja davčna obdobja, in sicer lahko zavezanec uveljavlja davčno olajšavo v petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja, vendar zmanjšanje ne sme presegati davčne osnove tekočega leta.

Če davčni zavezanec proda oziroma odtuji opremo oziroma neopredmeteno sredstvo, za katero je uveljavljal olajšavo za investiranje, prej kot v treh letih po letu vlaganja oziroma pred dokončnim amortiziranjem, če je to krajše od treh let, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo v letu prodaje oziroma odtujitve. Za odtujitev se šteje tudi prenehanje zavezanca, pri prenehanju s stečajem oziroma likvidacijo začetek stečajnega oziroma likvidacijskega postopka, izguba pravice do uporabe opreme oziroma neopredmetenega osnovnega sredstva v primeru finančnega najema ter prenos sredstev iz podjetja v gospodinjstvo. Triletni rok začne, po pojasnilu FURS št. 0920-11949/2016-2 z dne 19. 10. 2016, teči z letom vlaganja (ki je enak letu uveljavljanja te olajšave v prilogi davčnega obračuna) in ne z letom, ko je davčni zavezanec to olajšavo dejansko izkoristil.

Prenos neizkoriščenega dela olajšave za investiranje na novo pravno osebo, novega zasebnika oziroma prevzemno pravno družbo je mogoč ob izpolnjevanju pogojev, ki določajo davčno nevtralni prenos dejavnosti po 51. členu ZDoh-2 oziroma pri prenosu premoženja, zamenjavi kapitalskih deležev ter združitvah in delitvah v skladu z 38. do 54. členom ZDDPO-2. Prevzemnik je upravičen do olajšav pod pogoji kot bi veljali, če do prenosa ne bi prišlo.

Koriščenje, prenos in vračilo olajšav za investiranje se izkaže v prilogi davčnega obračuna. Pravne osebe so dolžne izpolniti prilogo 6a obračuna DDPO, fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, pa prilogo 7a obračuna DOHDEJ.

Vprašanja članov:

1. V letu 2016 smo kupili nepremičnino. Lahko zanjo uveljavljamo olajšavo za investiranje?

Olajšave za investiranje ni mogoče uveljavljati za vlaganja v zemljišča in zgradbe.

2. Na tujem zemljišču smo pridobili stavbno pravico. Se lahko uveljavlja olajšava za investiranje?

Stavbna pravica daje imetniku, v času trajanje stavbne pravice, pravico uporabljati in uživati nepremičnino. Stvarnopravni zakonik stavbno pravico uvršča med stvarne pravice, med katere sodijo tudi lastninska pravica, zastavna pravica, zemljiški dolg, služnosti in pravica stvarnega bremena. SRS 2 določa, da se pravice na nepremičninah in druge podobne pravice, ki se pripoznajo in merijo kot neopredmetena sredstva, v bilanci stanja izkazujejo v postavki zemljišča in zgradbe. V skladu

s 55.a členom ZDDPO-2 se za neopredmetena sredstva ne štejejo stvarne pravice na nepremičninah, zato za stavbno pravico ni mogoče uveljavljati olajšave za investiranje.

3. Ali lahko prikolico (hladilnik) uveljavljam kot olajšavo v davčni napovedi?

Prikolica (hladilnik) je prvenstveno namenjena prevozu tovora in registrirana kot tovorno vozilo. Če vozilo izpolnjuje pogoje glede emisijskih vrednosti EURO VI, lahko uveljavljate olajšavo za investiranje v višini 40 % investiranega zneska, vendar največ v višini davčne osnove.

4. V letu 2016 nameravam kupiti tovorno vozilo EURO VI. Račun za vozilo bom prejel v decembru, registrirati pa ga nameravam januarja prihodnje leto. Lahko v obračunu 2016 uveljavljam olajšavo za investiranje?

Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo v letu vlaganja. Termin »letu vlaganja« v davčni zakonodaji ni pojasnjen, ZDDPO-2 napotuje zavezance na uporabo SRS (Slovenski računovodski standardi). Opredmetena osnovna sredstva, med katera sodi tudi tovorno vozilo, obravnava SRS 1, ki navaja, da se opredmeteno osnovno sredstvo v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

a) je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njim;

b) je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Če bo vozilo namenjeno opravljanju dejavnosti in boste v letu 2016 pridobili lastninsko pravico nad vozilom ter prejeli račun za vozilo, boste tovorno vozilo pripoznali med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v letu 2016. Ker tovorno vozilo izpolnjuje tudi pogoje glede emisijske vrednosti, lahko zanj v letu 2016 uveljavljate olajšavo za investiranje v višini 40 % investiranega zneska, vendar največ v višini davčne osnove.

5. Samostojni podjetnik je v davčnem obračunu 2014 koristil davčno olajšavo za investiranje iz leta 2011 in 2012. V letu 2016 bo prenehal z opravljanjem dejavnosti. Ali je dolžan v letu 2016 povišati davčno osnovo zaradi koriščenja davčne olajšave v letu 2014?

6. točka 66.a člena ZDoh-2 določa, da mora samostojni podjetnik, ki odtuji osnovno sredstvo prej kot v treh letih po letu vlaganja, v letu odtujitve, za kar se šteje tudi prenehanje zavezanca, za znesek izkoriščene davčne olajšave povišati davčno osnovo. Podjetnik je davčno olajšavo za investiranje uveljavljal v letu vlaganja/investiranja, torej leta 2011 in 2012. Ne glede na koriščenje te olajšave šele v letu 2014 je triletno obdobje preteklo, zato podjetniku ni potrebno povišati davčne osnove tekočega leta za navedena vlaganja.

¹ ZDoh-2 – objava v Uradnem listu RS, št. 117/06, 90/07, 10/08, 78/08, 92/08, 125/08, 20/09, 10/10, 13/10, 43/10, 106/10, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 17/14 – ZUOPŽ, 29/14 – odl. US, 50/14, 85/14 – ZUJF-B, 23/15, 55/15, 102/15 – ZUJF-E

² ZDDPO-2 – objava v Uradnem listu RS, št. 117/06, 90/07, 56/08, 76/08, 92/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15

³ ZMV – objava v Uradnem listu RS, št. 106/10, 23/15, 68/16

Tadeja Bučar,
davčna svetovalka -
specialistka

Posebna ureditev pri prodaji rabljenega osebnega avtomobila – sprememba pojasnila FURS

Finančna uprava RS pojasnjuje, da se kot obdavčljivi preprodajalec, ki obračunava DDV od razlike v ceni, sme obravnavati tudi zavezanec, ki sicer ni registriran za preprodajo rabljenih avtomobilov. Če takšen zavezanec proda rabljeno blago (v tem primeru avtomobil), ki ga je kupil za opravljanje svoje redne dejavnosti od osebe, ki ni zavezanec, sme delovati kot obdavčljivi preprodajalec in obračunati DDV od razlike v ceni, ki jo doseže. Pogoj za takšno ravnanje je, da je zavezanec že ob nabavi nameraval takšno blago prodati.

Mnenje FURS-a:

Vprašanje davčnega zavezanca: V vašem vprašanju navajate, da opravljate dejavnost računovodskega servisa. V letu 2014 ste kupili osebno vozilo od fizične osebe (kupoprodajna pogodba). Vozilo ste uporabljali za namen opravljanja dejavnosti. Ker vozila ne potrebujete več, ste se odločili, da ga prodate. Zanima vas, ali lahko upoštevate pri prodaji posebno ureditev za obdavčljive preprodajalce, glede na to, da za omenjeno dejavnost niste registrirani. Odgovarjamo vam naslednje: V skladu z določbo 102. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14 in 90/15) se za dobave rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk in starin, ki jih opravijo obdavčljivi preprodajalci, uporablja posebna ureditev, po kateri se obdavčuje razlika v ceni, ki jo doseže obdavčljivi preprodajalec v skladu s to ureditvijo. Posebna ureditev pa se ne uporablja za dobavo novih prevoznih sredstev, opravljeno v skladu s pogoji iz 1. in 2. točke 46. člena ZDDV-1.

»Rabljeno blago« je na podlagi 1. točke prvega odstavka 101. člena ZDDV-1 premična stvar, ki je primerna za nadaljnjo uporabo takšna, kot je, ali po popravilu, razen umetniških predmetov, zbirk ali starin in razen plemenitih kovin ali dragega kamenja. Med rabljeno blago se tako šteje tudi rabljeno prevozno sredstvo

(motorno vozilo).

»Obdavčljiv preprodajalec«, kot je opisan v določbi sedme točke 101. člena ZDDV-1, je vsak davčni zavezanec, ki v okviru svoje ekonomske dejavnosti kupuje ali pridobiva za svoje podjetje ali uvaža z namenom nadaljnje prodaje rabljeno blago in/ali umetniške predmete, zbirke ali starine, ne glede na to, ali ta davčni zavezanec deluje v svojem imenu ali za račun druge osebe v skladu s pogodbo, na podlagi katere se plača provizija na nakup ali prodajo. Davčni zavezanec, obdavčljivi preprodajalec, ki prodaja rabljeno blago, lahko v skladu s 103. členom ZDDV-1 za obračun DDV-ja uporabi posebno ureditev za obdavčljive preprodajalce in obračuna DDV-ja od razlike v ceni, če mu je to blago v Uniji dobavila ena od naslednjih oseb:

- oseba, ki ni davčni zavezanec;
- drug davčni zavezanec, če je dobava blaga oproščena v skladu s 3. točko 44. člena tega zakona;
- drug davčni zavezanec, ki je oproščen obračunavanja DDV-ja v skladu s posebno ureditvijo za male davčne zavezance, če gre za osnovna sredstva;
- drug obdavčljiv preprodajalec, če je bila dobava blaga obdavčena z DDV-jem po posebni ureditvi.

Kot »obdavčljivi preprodajalec« se lahko obravnava tudi davčni zavezanec, ki v okviru rednega opravljanja dejavnosti preprodaja rabljeno blago, ki ga je kupil za namene opravljanja redne dejavnosti, nadaljnja prodaja rabljenega blaga pa ni glavni cilj njegove redne dejavnosti, ampak samo sekundarni, ki je glavnemu cilju dodaten, pri čemer je pomembno, da je davčni zavezanec že ob nakupu rabljenega blaga imel cilj to blago prodati.

Če je bilo vozilo nabavljeno za službene potrebe, po določenem času pa se je davčni zavezanec odločil vozilo prodati, se lahko pri nadaljnji prodaji uporabi posebna ureditev za obdavčljive preprodajalce, kar pomeni, da se davčna osnova določi na podlagi 104. člena ZDDV-1, ki določa, da je davčna osnova za dobave blaga iz 102. člena tega zakona razlika v ceni, ki jo doseže obdavčljivi preprodajalec, zmanjšana za znesek DDV-ja, ki se nanaša na razliko v ceni.

Torej, obdavčljivi preprodajalec, ki prodaja rabljen avtomobil, ki ga je predhodno nabavil od osebe, ki ni davčni zavezanec, z namenom nadaljnje prodaje, vendar ga je začasno uporabljal za lastne potrebe, lahko ob prodaji tega rabljenega avtomobila obračuna DDV v skladu z določbo 104. člena ZDDV-1 od razlike v ceni, ki jo doseže.

Ne glede na navedeno pa ZDDV-1 v 106. členu določa, da lahko obdavčljivi preprodajalec uporablja splošno ureditev za vsako dobavo, za katero velja posebno ureditev.

Več pojasnil glede začasne uporabe osebnega avtomobila za lasten namen in posebne ureditve za rabljeno blago je dostopnih na povezavi:

http://www.fu.gov.si/arhiv_durs/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/posebni_postopki_obdavcevanja/zacasna_uporaba_osebnega_avtomobila_za_lastni_namen_in_osebna_ureditev_za_rabljeno_blago_in_ddv/index.html.

(Povzeto po Obvestilniku Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev z dne 21. 11. 2016)

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Novosti za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Te osebe opravljajo dejavnost kot postranski poklic, a niso obvezno vključene v obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja dejavnosti, temveč na drugi podlagi. Torej na podlagi delovnega razmerja, vendar so obvezno zavarovane za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ter za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Na tej podlagi plačujejo prispevke v pavšalnih zneskih za posebne primere zavarovanja.

Mesečni pavšalni prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje določa enkrat letno Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ). Ta znaša od aprila 2016 32,43 EUR in ostaja nespremenjen do marca 2017. Pavšalni mesečni prispevek zavezanci plačujejo najpozneje do 20. v mesecu za pretekli mesec. V primeru, ko se opravlja dejavnost 15 dni ali manj, zavezanci za prispevek plačajo polovico predpisanega pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Pavšalni prispevki za zdravstveno zavarovanje so določeni v odstotku od povprečne plače za oktober preteklega koledarskega leta. Po statističnih podatkih Statističnega urada RS je znesek povprečne bruto plače za oktober 2016 znašal 1567,99 EUR = PP. Predpis, ki določa obvezno plačevanje pavšalnih prispevkov, je Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Mesečni pavšalni prispevek za zdravstveno zavarovanje se določa za celotno koledarsko leto. Ta se določi v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober preteklega leta. Torej mesečni pavšalni prispevek od januarja 2017 naprej znaša 8,31 EUR. Prav tako se plačuje tudi prispevek za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače za oktober preteklega leta. Ta prispevek znaša od januarja 2017 naprej 24,93 EUR. Prispevek za zdravstveno zavarovanje se plačuje mesečno najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec. Ta se plača ne glede na dejansko številko dni opravljanja dejavnosti v mesecu. Torej skupni znesek mesečnega zdravstvenega prispevka za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski

poklic, znaša 33,24 EUR.

Glede na to, da se tudi drugi pavšalni prispevki drugih vrst zavarovancev spremenijo z januarjem 2017, je Finančna uprava RS objavila vse spremembe pavšalnih prispevkov za zdravstveno zavarovanje na svoji spletni strani:

http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Prispevki_za_socialno_varnost/Opis/Pavsalni_prispevki_2017.pdf

Pogodba o zaposlitvi za mobilne delavce

Sekcija za promet pri OZS opaža, da je pretežni del sklenjenih pogodb o zaposlitvi v dejavnosti cestnih prevozov pomanjkljivih ali celo neustreznih. Vsebinsko neustrezna pogodba lahko podjetju povzroči številne težave kot so npr. uspešne tožbe voznikov, težje dokazovanje delodajalcev v postopkih očitanih prekrškov za napake voznikov, plačevanje glob za napake voznikov, ki niso več zaposleni v podjetju ipd.

Da bi se izognili tem neljubim situacijam, smo pripravili vzorec pogodbe, ki ga je potrebno prilagoditi vašim zahtevam in potrebam. Pogodba o zaposlitvi voznika je specifična, saj mora le-ta vsebovati tako splošno zakonodajo, kot del pravnih ureditev, ki veljajo le za mobilne delavce.

VZOREC POGODBE O ZAPOSLITVI ZA VOZNIKA (MOBILNEGA DELAVCA)

V skladu z

- Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1)
- Kolektivno pogodbo za obrt in podjetništvo (KPOP)
- Zakonom o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD) in
- Kolektivno pogodbo za cestni potniški promet Slovenije

Cena: 50,00 EUR + 22% DDV
Cena za člane OZS: 25,00 EUR + 22% DDV
(POPUST -50 %)
V ceno je vključeno 15 minutno svetovanje za izpolnitev pogodbe.

Po želji lahko pripravimo tudi pogodbo o zaposlitvi, prilagojeno konkretnemu delodajalcu.

AVTORJI

Natalija Repanšek	sekretarka sekcije za promet pri OZS
Stasha Pirkmaier	svetovalka - specialista za delovno pravo v Svetovalnem centru OZS
Dušan Bavec	svetovalac - specialist za delovno pravo v Svetovalnem centru OZS
Tomaž Bernik	samostojni strokovni sodelavec - pravnik ZDOPS-GIZ

NAROČILNICA

Naračam vzorec Pogodbe o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca)

sem član OZS nisem član OZS

Naziv podjetja: _____
Sedež podjetja: _____
Davčna številka: _____
Davčni zavezanec: DA NE
E pošta: _____

Na vaš e-naslov vam bomo poslali račun s podatki za nakazilo. Takoj po prejemu plačila vam bomo na e-naslov poslali vzorec pogodbe o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca).

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za JANUAR 2017

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		405,37	466,18	526,99	587,79	689,31	891,82	-	1.053,98	-	1.337,73	1.540,42	
založniška		436,45	501,92	567,39	632,86	741,97	960,20	-	1.134,78	-	1.440,29	1.658,51	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		451,99	519,79	587,58	655,38	768,38	994,37	-	1.175,17	-	1.491,55	1.717,55	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13, 83/16
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala		469,62	511,64	566,25	662,89	721,70	956,96	1.057,79	1.183,83	1.309,87	1.519,94	1.814,02	43/15, 86/16
nepremičnine - 1		397,63	432,17	477,06	556,50	604,85	798,25	-	984,75	-	1.261,06	1.502,81	
nepremičnine - 2		423,52	460,65	508,91	594,30	646,28	854,19	-	1.054,66	-	1.351,67	1.611,56	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05, 67/16
nepremičnine - 3		449,43	489,15	540,78	632,13	687,74	910,15	-	1.124,64	-	1.442,38	1.720,40	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		462,84 2,66	506,34 2,91	562,02 3,23	619,44 3,56	-	694,26 3,99	-	817,80 4,70	-	922,20 5,30	-	-	1.087,50 6,25	-	36/11, 107/11, 109/12, 67/16
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15, 61/15, 67/16
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		443,50	503,323	563,29	623,16	-	728,31	-	942,48	1.113,85	1.413,74	-	-	1.627,94	-	110/13, 35/14, 52/16
nekov. rudnine		516,78	574,20	636,84	713,40	-	803,88	-	903,06	977,88	1.097,94	-	-	1.388,52	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15, 80/15
elektroind. na uro*		553,74 3,18	566,16 3,25	621,18 3,57	699,27 4,02	-	761,39 4,38	-	887,40 5,10	-	1.031,16 5,93	-	-	1.178,47 6,77	1.386,12 7,97	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis, 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15
gradbena		450,00	499,46	553,58	613,33	650,54	724,95	770,05	811,76	940,29	962,84	1.082,35	1.165,78	1.290,93	-	101/15
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14, 48/15, 24/16
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11,99/12,110/13, 43/14, 17/16, 24/16, 36/16
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, R81/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15, 4/16
poštna		560,28 3,22	617,70 3,55	647,28 3,72	718,62 4,13	-	800,40 4,60	-	918,72 5,28	1.146,66 6,56	1.169,28 6,72	-	-	1.202,36 6,91	1.426,80 8,20	50/03 , 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15
banke		-	-	-	653,68	-	745,22	-	931,51	-	1.164,39	-	-	1.397,26	1.676,73	5/11, 14/13, 4/14, 95/14, 46/16
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14, 28/15, 82/16

Opomba: V Uradnem listu RS št. 83/16 so bile objavljene spremembe tarifnih razredov za časopisno-informativno in revijalno dejavnost, založniško dejavnost ter knjigotrsko dejavnost. Spremembe veljajo od 1.1.2017. V Uradnem listu RS št. 86/16 pa so bile objavljene spremembe KP za komunalno dejavnost medtem ko so spremembe in dopolnitve KP za obrt in podjetništvo objavljene v Uradnem listu št. 82/16.

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	JANUAR 2017
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - DECEMBER 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR	Prehodni davčni		70 % PP**	3,5 PP***
	podračun	Referenca		
1.555,89 EUR*			1.089,12	5.445,62
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		168,81	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		96,39	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	Sl56 011008882000003	Sl19 DŠ-44008	265,20	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		69,27	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		71,45	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,77	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	Sl56 011008883000073	Sl19 DŠ-45004	146,49	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,09	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,09	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-43001	2,18	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,52	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,65	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	Sl56 011008881000030	Sl19 DŠ-42005	2,17	10,89
Skupaj drugi prisp.			4,35	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ			416,04	2.080,23

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 70 % zadnje znane povprečne letne plače; 70 % od 1.555,89 = 1.089,12 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 20. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2017

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2017 (Uradni list RS, št. 79/16).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2017 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44		16 %
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	4.000,00	385,47	+ 34 % nad 1.700,00
4.000,00	5.908,93	1.167,47	+ 39 % nad 4.000,00
5.908,93		1.911,95	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2017:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	11.166,37	6.519,82
11.166,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	930,53	543,32
930,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2016	790,73 EUR	6/2016
od 1. januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za DECEMBER 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			56 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.555,89 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	871,30	5.445,62
			933,53	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		135,05	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		77,11	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	212,16	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		59,37	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		61,24	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		4,95	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	125,56	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	1,74	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,22	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,52	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	1,74	10,89
Skupaj drugi prisp.			3,48	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ			341,20	2.080,23

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2016 znaša 56 % zadnje znane povprečne letne plače; 56% od 1.555,89= 871,30 EUR

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2); 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 20. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS e-Davki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA: Za delavce v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2), je od 1.3.2016 minimalna osnova za izplačila; 52 % PP 2015 1.555,89=809,06 EUR

SPREMEMBA POROČANJA ZA DOHODKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA OD 1.1.2016 DALJE

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 se je s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov, in so jih delodajalci, ki so plačniki davka, dolžni za delavce v delovnem razmerju sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Na podlagi navedenega Pravilnika se tako s 1.1.2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Nova XML shema z razširitvijo iREK, ki bo veljavna od 1.1.2016, je objavljena na spletni strani beta.edavki.

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve n ovega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1. aprila 2016 do vključno marca 2017 znaša prispevek za PIZ 32,43 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ). Za obdobje od januarja 2016 dalje pa plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski

poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), **prispevek v znesku (8,31 EUR + 24,93 EUR) = 33,24 EUR**. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 20. dne v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe
Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustreznih zavarovalnih podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – JANUAR 2017

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	798,64 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za pretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	469,76 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	782,93 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.096,10 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodnejše 3.131,70 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.565,85 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	782,93 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.565,85 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
V času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času obvezne prakse imajo dijaki in študenti pravico do nagrade za polni delovni čas v naslednjih zneskih:		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
Oktober	1.567,99 EUR	1.565,85 EUR

CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (november in december 2016)

Datum	8.11.16	22.11.16	6.12.16	20.12.16
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petro.si)	1,228	1,206	1,242	1,271
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2210	0,2171	0,2236	0,2288

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določa s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določa vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.